

● 84. HÌNH CHỮ NHẬT

A – MỤC TIÊU

Giúp HS : Bước đầu có khái niệm về hình chữ nhật (theo yếu tố cạnh và góc), từ đó biết cách nhận dạng hình chữ nhật (theo yếu tố cạnh và góc).

B – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

– Các mô hình (bằng nhựa hoặc bằng bìa) có dạng hình chữ nhật (và một số hình khác không là hình chữ nhật).

– Cái ê ke để kiểm tra góc vuông, thước đo chiều dài.

C – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Giới thiệu hình chữ nhật

– GV giới thiệu : Đây là hình chữ nhật ABCD (vẽ sẵn vào bảng con treo trên bảng).

– Lấy ê ke kiểm tra 4 góc xem có là góc vuông không ? (Hình chữ nhật có 4 góc đỉnh A, B, C, D đều là góc vuông).

– Lấy thước đo chiều dài 4 cạnh để thấy : Hình chữ nhật gồm có 2 cạnh dài là AB và CD, 2 cạnh ngắn là AD và BC, trong đó :

Hai "cạnh dài" có độ dài bằng nhau : $AB = CD$.

Hai "cạnh ngắn" có độ dài bằng nhau : $AD = BC$.

– Từ đó kết luận : Hình chữ nhật có 4 góc vuông, có hai cạnh dài bằng nhau, hai cạnh ngắn bằng nhau. (Lưu ý : Hai cạnh có độ dài bằng nhau có thể coi là hai cạnh bằng nhau).

– GV có thể đưa ra một số hình nào đó để HS nhận biết hình nào là hình chữ nhật, hình nào không là hình chữ nhật (kiểm tra có 4 góc vuông hay không). Liên hệ với các hình ảnh xung quanh lớp học có dạng hình chữ nhật như khung cửa sổ, cửa ra vào, khung ảnh, khẩu hiệu,...

2. Thực hành

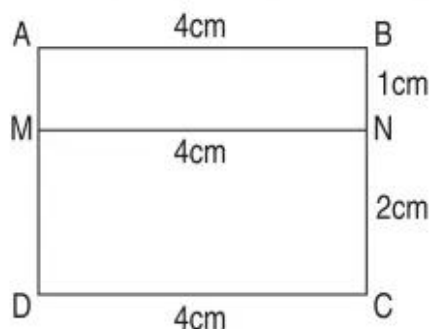
Bài 1 : Yêu cầu HS tự nhận biết trong các hình tứ giác đã cho, hình nào là hình chữ nhật, hình nào không là hình chữ nhật (trước hết bằng trực giác, sau đó dùng ê ke để kiểm tra lại 4 góc). Trong các hình đã cho có : MNPQ, RSTU là hình chữ nhật ; ABCD, EFGH không là hình chữ nhật.

Bài 2 : Cho HS đo các cạnh hình chữ nhật để thấy $AB = CD = 4\text{cm}$ và $AD = BC = 3\text{cm}$; $MN = PQ = 5\text{cm}$ và $MQ = NP = 2\text{cm}$.

Bài 3 : HS tự nhận biết được các hình chữ nhật : $ABNM$, $MNCD$ và $ABCD$. Sau đó tìm chiều dài, chiều rộng của mỗi hình đó.

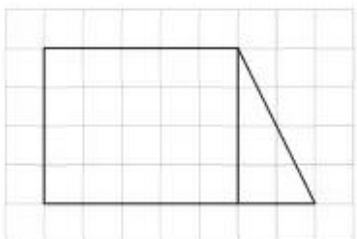
(Lưu ý : $AD = BC = 1\text{cm} + 2\text{cm} = 3\text{cm}$; $AM = BN = 1\text{cm}$

$MD = NC = 2\text{cm}$; $AB = MN = DC = 4\text{cm}$

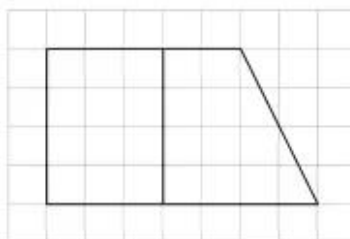

Bài 4 : HS kẻ tùy ý một đoạn thẳng để tạo ra hình chữ nhật trong hình, chẳng hạn :

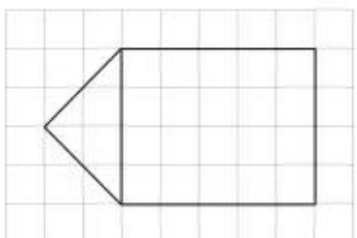
a)

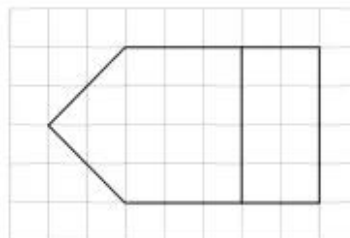
hoặc

b)

hoặc

● 85. HÌNH VUÔNG

A – MỤC TIÊU

Giúp HS :

- Nhận biết hình vuông qua đặc điểm về cạnh và góc của nó.
- Vẽ hình vuông đơn giản (trên giấy kẻ ô vuông).